

Sine 40/2015-OKK

V Praze 30. července 2015

Výtisk č.:

Stanovisko

Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí k problematice právní regulace lobbistické činnosti

I.

Obecně

Lobbing neboli prosazování zájmů představuje legitimní součást demokratického procesu ve vyspělých zemích. Působení na představitele veřejné moci s cílem ovlivnit jejich rozhodování však neprobíhá vždy transparentně a podle jasných pravidel, což přináší riziko ohrožení veřejného zájmu ve prospěch skrytých parciálních zájmů. Nejen v České republice je tak lobbing často dáván do úzké souvislosti s korupcí a klientelismem. Regulace lobbistické činnosti by měla především umožnit odкрыtí vazeb mezi lobbisty a veřejně činnými osobami veřejné kontrole.

II.

Mezinárodní rovina

Rada Evropy za tímto účelem v současné době připravuje návrh doporučení s cílem vést členské státy při vytváření vnitrostátní politiky v oblasti právní regulace lobbistické činnosti, tedy vymezení minimálního standardu v rámci zemí Rady Evropy.

III.

Vztah k vládní protikorupční politice

Vláda se v rámci své protikorupční politiky zaměřuje na eliminaci skrytého lobbingu prostřednictvím posílení transparentnosti legislativního prostředí. Problematika lobbingu je ve Vládní koncepci boje s korupcí na léta 2015 až 2017 zmiňována v rámci prioritní oblasti Transparentnost a otevřený přístup k informacím. Především prostřednictvím posilování transparentnosti rozhodovacích a legislativních procesů má být minimalizován prostor pro skryté lobbování za parciální zájmy. Akční plán boje s korupcí na rok 2015 pak definuje, jak posilování transparentnosti rozhodovacích a legislativních procesů bude probíhat, a to např. širším zpřístupněním Elektronické knihovny legislativního procesu veřejnosti.

IV.

Stanovisko

Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí zaujala k problematice regulace lobbistické činnosti následující stanovisko:

- 1) Vzhledem ke skutečnosti, že lobbying v České republice a zejména netransparentní vazby mezi lobbisty (zájmovými skupinami) a veřejně činnými osobami jsou předmětem kritiky veřejnosti, hodlá se Rada v rámci své činnosti zabývat také problematikou lobbyingu a jeho možné regulace/právní úpravy v českém prostředí, a to v souladu s prioritami protikorupční politiky současné vlády. Rada doporučuje zařadit do návrhu Akčního plánu boje s korupcí na rok 2016 problém regulace lobbyingu s jednoznačnými návrhy nebo koncepcí, jak lobbying regulovat.
- 2) Za výše uvedeným účelem bude vytvořena také pracovní skupina (komise) k lobbyingu, jejíž fungování bude opřeno o Jednací řád a Statut Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí:
 - Složení skupiny bude odrážet relevantní dotčené subjekty – zástupce legislativní i exekutivní složky státní moci, významné zájmové organizace, neziskové organizace a akademickou sféru.
 - Její činnost bude zaměřena na identifikaci proveditelných a účinných opatření v oblasti právní úpravy lobbyingu v České republice.
 - Do konce roku 2015 navrhne soubor možných opatření, jež budou výše uvedený cíl naplňovat v praxi. Konkrétní navržená opatření budou zahrnuta do Akčního plánu boje s korupcí na rok 2016.

V.

Závěr

Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí doporučuje vládě vzít toto stanovisko na vědomí a otevřít politickou diskuzi na téma regulace lobbyingu v České republice.

Jiří Dienstbier v. r.

ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
a předseda Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí